

**BETÆNKNING****Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed***Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 5. oktober under EM2022 gennemgået forslaget.

**1. Forslagets indhold og formål**

Nærværende forslag til ændring af lov om kunstnerisk virksomhed indfører en hjemmel til, at Naalakkersuisut yder hædersydelse. Hædersydelse har til formål at give 4 udøvende kunstnere en anerkendelse og en økonomisk støtte i en 10-årig periode. Der må maksimalt være 4 hædersydelsesmodtagere på én gang. Hædersydelsen fastsættes med forslaget til et grundbeløb på 250.000 årligt, som reguleres efter satstilpasningsprocenten. Dog fastsættes det også, at hædersydelsen indtægtsreguleres, således at ydelsen kan nedsættes ved anden indkomst. Naalakkersuisut gives hjemmel til at fastsætte regler om indtægtsreguleringen i bekendtgørelse. Hædersydelsen skal kunne gives til kunstnere med en kunstnerisk produktion bag sig, som gør, at de placerer sig afgørende som kunstnere. Hædersydelsen er dermed tiltænkt kunstnere med en mangeårig karriere bag sig, og som har opnået en stor anerkendelse som kunster.

Endvidere vil forslaget indføre en hjemmel til at yde en præmiering til kunstnere for deres kunstneriske virksomhed og talent. Denne præmiering har til formål at støtte kunstnere økonomisk, så de kan udvikle deres kunstneriske talent.

De nærmere bestemmelser for hvilke kriterier kunstnerne udvælges på baggrund af både til præmieringen og til hædersydelsen, vil efterfølgende blive fastsat i bekendtgørelsesform.

Begge ydelser har til formål at støtte kunstnere økonomisk samt sætte fokus på kunstens værdi i samfundet.

## **2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut**

Der var ved førstebehandlingen en blandet modtagelse af forslaget. Der var bred enighed om, at det er vigtigt at støtte kunstnerisk virksomhed. Dog blev der under debatten rejst spørgsmål om, på hvilket grundlag kunstnere bliver udvalgt til at modtage hædersydelsen, samt hædersydelsens grundbeløb og perioden den bliver tildelt. Yderligere blev der rejst spørgsmålstegn ved, om der, i stedet for tilbageskuende hædersydelser, burde blive uddelt flere arbejdslegater.

## **3. Høringssvar**

Naalakkersuisut har oplyst, at forslaget har været i høring i perioden d. 30. maj til d. 24. juni 2022. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

## **4. Spørgsmål**

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

## **5. Udvalgets behandling af forslaget**

Udvalget noterer sig den brede tilslutning, der er til at støtte kunsten og landets kunstnere.

### 5.1 Vurdering af kunstnerisk produktion samt tildeling af hædersydelse

Udvalget bemærker, at beskrivelsen af, hvem der kan modtage hædersydelsen, og på hvilken baggrund de modtager den, ikke er beskrevet fyldestgørende i forslaget. I bemærkningerne står at hædersprisen tildeles på baggrund af en vurdering af den kunstneriske produktion, samt at kvalitetsvurderingen er en kunstfaglig vurdering. Udvalget konstaterer, at bemærkningerne, som regulerer, på hvilken baggrund en kunstner får tildelt hædersydelsen, dermed ikke er særligt fyldestgørende.

Til nærværende forslag har Naalakkersuisut oplyst i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål, at man planlægger at placere administrationen af hædersydelsernes hos Kunstfonden og dennes bestyrelse. Dette for at etablere et armslængdeprincip, samt sikre at hædersydelserne bliver uddelt på baggrund af en kunstfaglig vurdering og ikke en politisk strategi. Kriterierne for hvem

der tildeles hædersydelsen, vil blive fastsat i en række overordnede kriterier i bekendtgørelsesform. Dette påregnes at ske i samarbejde med Kunstfonden for at sikre armslængdeprincippet. I Naalakkersuisuts besvarelse af de skriftlige spørgsmål ses en redegørelse for, hvordan kriterierne kunne fastsættes. Naalakkersuisut redegør i svarene for, at man vil fordele hædersydelse mellem de forskellige kunstområder således, at alle kunstområder tilgodeses. Dette påregnes at blive fastsat i bekendtgørelsesform med inddragelse af Kunstfonden samt kunstnernes organisationer.

Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til at efterleve hensigten om at inddrage Kunstfonden og sikrer armslængdeprincippet.

### 5.2 Hædersydelsens grundbeløb og periode

Udvalget bemærker yderligere, at det er en betragtelig sum, der tildeles en enkelt kunstner over en 10-årig periode. Der er flere hensyn at tage i forbindelse med dette forslag. Naalakkersuisut oplyser, at formålet med ydelser til kunstnere er at anerkende kunstens vigtighed samt fremme kunstneres udvikling ved at sikre, at de har mulighed for at fortsætte deres kunstneriske virksomhed. Når denne hædersydelse uddeles på baggrund af vurderingen af tidligere kunstnerisk virksomhed, konstaterer udvalget, at man ikke kan afgøre, om forslaget vil have den ønskede effekt. Udvalget opfordrer derfor til, at man løbende vurderer, om lovgivningen har den ønskede effekt.

Yderligere bemærkes det, at hædersydelser er indtægtsregulerede, og at reglerne for reguleringen fastsættes i bekendtgørelsesform. I forslagets enkelte bemærkninger fremgår ikke, hvordan indtægtsreguleringen udmøntes i praksis, men blot at 250.000 kr. er den maksimale ydelse, samt at man i bekendtgørelsen kan fastsætte regler om nedsættelse af dette beløb afhængigt af modtagerens indkomst det givne år. Til nærværende forslag har Naalakkersuisut oplyst i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål, at dette vil blive fastsat i bekendtgørelsesform. I den vedlagte besvarelse fra Naalakkersuisut fremgår en række forskellige muligheder for, hvordan indtægtsreguleringen kan blive udmøntet i praksis.

## **6. Forslagets økonomiske konsekvenser**

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget vil få økonomiske konsekvenser, da det indfører en hjemmel til at uddele hædersydelser og præmieringer til kunstnere. Disse ydelser vil ligge udover den støtte, der allerede ydes i henhold til gældende regler. Der vil derfor være en øget udgift for landskassen ved godkendelse af dette forslag. Det forventes, at den øgede udgift vil være 1 million kr. pr. år til hædersydelserne samt 80.000 kr. om året til præmieringerne.

## **7. Udvalgets indstillinger**

**Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut skal om forslaget bemærke:**

At de finder, at forslaget vil støtte kulturlivets fortsatte udvikling samt styrke de enkelte kunstnere. Det bemærkes, at udvalget ønsker, i det omfang det er muligt indenfor forslagets rammer, et øget fokus på at støtte unge kunstnere i deres virke. Derfor opfordrer Ovennævnte udvalgsflertal Naalakkersuisut til i bekendtgørelsen at overveje, hvordan unge kunstnere kan tildeles hædersydelsen.

**Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.****Et mindretal i udvalget bestående af Demokratiit skal om forslaget bemærke:**

Demokraatit sætter stor pris på det arbejde, som kunstnere i alle genrer udøver herhjemme. Vi tror på, at kunstnere og kunst giver glæde i hverdagen, og derfor mener vi da også, at det er vigtigt at støtte kunsten.

Men vi kan ikke støtte idéen om 10-årige hæderslegater. I en tid hvor vi mangler penge til at forbedre vigtige velfærdsinstitutioner som sundhedsvæsenet, folkeskolen og daginstitutionerne, så virker det som en forkert prioritering at uddele hæderslegater. Vi ser langt hellere, at der i højere grad bliver uddelt arbejdslegater til kunstnere således, at vi kan få glæde af ny kunst.

Jeg vil dog gerne understrege, at idéen om hædersydelser som sådan er fin, men vi er nødt til at prioritere vores økonomi. Her mener Demokraatit, at det er vigtigere at bruge penge på at forbedre forholdene steder som Sundhedsvæsenet, folkeskolen, hjælp til omsorgssvigtede børn, forholdene for de ældre, forholdene for de handicappede, forholdene for de hjemløse og andre velfærdsområder.

Hædersydelser til kunstnere er som sagt en fin idé, men den er forholdsvis langt nede på Demokraatits prioriteringsliste over, hvad vi mener, at samfundet skal bruge penge på i den nuværende situation.

**Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.**

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

---

Doris Jakobsen Jensen  
Formand

---

Nivi Olsen  
Næstformand

---

Eqaluk Høegh

---

Mala Høy Kúko

---

Mariia Simonsen